

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban előre:
Egy évre — 16 kor.
Hogyedévre — 4 .

Helyben máskor előre:
Egy évre — 20 kor.
Hogyedévre — 5 .

Világos postán külföldre:
Egy évre — 24 kor.
Hogyedévre — 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
húsz utáni napok kivételével

Bevezető és kiadónál:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kérésére viszályok
vagy magánkérdések nem vállalkozunk.

Előzetesek és hirdetések a
kiadónálban intenzív.

Egyes szám ára 2 pengő.

NAGYVÁRAD, decz. 2.

Harcz a harcosok ellen.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, decz. 2.

A Kossuth-párt tegnapi értekezletének eredménye, ha nem is váratlan, de mindenesetre kinos meglepetést eredményezett. Kossuth ennek tudatában, ma egy feltűnést keltő lépésre határozta el magát, t. i. *manifestumot* intézni a nemzethez, melyben a Kossuth-párt békeárnyalata nyíltan és leplezetlenül rámutatna az obstrukció lehetetlen és káros voltára.

Kossuth azonkívül ma párthiveivel tanácskozott és elhatározták, hogy Kossuth vezérlete alatt *külön pártta szervezkednek*.

A harcias ellenzék ennek megvalósítását ugyan lehetetlennek tartja, mert azt állítják, hogy 79 Kossuth-párti között 45 az obstrukció mellett nyíltan állást foglal. Ez a híresztelés azonban túlzott, mert a harci párt a párhuzamos ülések megszüntetésével a Kossuth-pártból legfeljebb 15—18 képviselőre számíthat.

Kossuth ez újabb lépése talán hozzá fog járulni a sivar politikai helyzet szánálásához.

Déli 1 órakor a képviselőház egyik külön termében Kossuth Ferencz elnöklésével a következő képviselők tanácskoztak:

Kossuth Ferencz, Thaly Kálmán, Komjáthy Béla, Polonyi Géza, Bartha Ödön, Barta Ferencz, Madarász Imre, Szatmári

Mór, Farkas Balázs, Tóth János, Polczner Jenő, Jékey Zsigmond, Endrey Gyula, Mezőssy Béla, Hilberth Károly, Lukács Gyula, Kaposfy Jenő, Illyés Bálint, Putnoky Mór, Boda Vilmos, Krasznay Ferencz, Szalay László, Beniczky Árpád, Kacsokovics Géza, Molnár Akos.

Tehát az alakulás első pillanatában 25-en ültek össze és miután a Kossuth-pártból a mai ülésen összesen 38-an vettek részt, egész bizonyos következtethető, hogy az új párt legalább is 45—50 tagból fog állani.

A *kaszinó-párt*, miután az obstrukció káros voltát belátta, engedett *Khuen* gróf felvilágosító szavainak és elhatározták, hogy az obstrukció megszüntetése érdekében Tiszát teljes eréllyel támogatni fogják.

A szabadelvű pártban a hangulat dacára a duló technikai obstrukciónak, reményelt, és azt hiszik, hogy e hét folyamán *Tisza* István gróf egy erőes elhatározással véget fog vetni azon sajnálatos helyzetnek, mely lehetővé teszi, hogy a kisebbség hosszú időnkig meg tudja akadályozni az állami kormányzat normális működését.

Az *Apponyi-csoport* ma egy kommunikében megczáfolja, mintha a kormány ellen önálló akcióra készülné.

Erről a félhivatalos *Bud. Tud.* ezekeket jelenti:

Illetékes helyről felhatalmaztak bennünket annak a kijelentésére, hogy egy helyi lap tudósítónak az a híre, mintha gróf *Apponyi* Albertnél tegnap értekezlet lett volna s abban elhatározták volna, hogy *manifestumot* intéznek a nemzethez,

egyike a legvakmerőbb koholmányoknak, amelyek valaha lapokhoz jutottak.

Ezzel szemben más forrásból jelentik, hogy *Apponyi* nem *manifestumot* fog intézni a nemzethez, hanem még e hét folyamán föl fog szólalni és megjelöli a kibontakozás útját, valamint az eszközöket, amelyekkel a kibontakozást el lehet érni.

A *néppárt* fél kettőkor a Házban tanácskozásra ül össze.

F. Gy.

A miniszterelnök köszönete.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága hosszabb vita után elhatározta, hogy feliratban üdvözlí gr. *Tisza* István miniszterelnököt s az új kormányt, kineveztetésük alkalmából. A feliratot annak idején közöltük. *Tisza* István gróf az üdvözlét a következő levélben mondott köszönetet Nagyvárad város törvényhatóságának:

Azon szoros benső viszonyból fogva, a mely engem városukhoz fűz és a melyet minden körülmények közt változatlanul ápolok szívemben: különös örömmel töltött el azon meleg üdvözlét, melyet kormányralépésük alkalmából hozzám és a vezetésem alatt álló kormányhoz intéztek.

A midőn megmlékezéskért és dandó támogatásuk kilátásba helyezéseért őszinte köszönetet mondanék, biztosíthatom Önöket, hogy kormányzatomat mindig azon hazafias szellem fogja áthatni, a mely üdvözlő feliratukban megnyilvánul.

Hazafias üdvözléssel
Tisza.

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

Szegény leány.

Irta: I. Gárd.

— Ilyen egyedül, miss Ada? Miért nem tánczol?

— Nem is tudok!

— Hogyan, nem tud tánczolni? Egy fiatal leány, aki alig tizenéves...

— Tizenkilencz, kérem!

— Nos jó, hát 19 éves korban csak kell tánczolni tudnia!

— Kell? Miért? Sohasem vágyódtam utána, azért nem is tanultam meg.

— Hisz ez az épen! Vágyódni kellett volna utána, miért fiatal akkor?

— Biz azt már magam sem tudom, hogy miért?

A fiatalember meglepetten nézett rá: ilyen keserű szavak! Vajon csakugyan igazuk volna azoknak, akik Ada Forstnert különös leánynak

mondják? Mindenesetre más volt, mint a többi leány a társaságban s épen azért érdeklődött iránta ő, habár pusztán csak az egyénisége iránt érdeklődött. O voltaképen csakis a nő szépség iránt viseltetett különösebb érdeklődéssel és tudták róla, hogy akit ő feleségül fog venni, annak elsősorban szépek kell lennie; mint nő iránt teljesen érzéketlen volt miss Ada iránt, aki egyáltalán nem volt szépek mondható, de a különös leány lelke mégis le tudta bilincselni és szívesen állt vele szóba. Gyakran megkísérelte a leány zárkózottságán át utat lelteni a nyíltságához. Mint író érdekelte megismerni annak a talánynak a magyarázatát, hogy ez a fiatal s jómódú hölgy miért olyan életunt? Ismerte a családját is, valamint összes körülményeit; tudta, hogy sohasem érte semmiféle szerencsétlenség, vagy bármi ehhez hasonló, ami fájdalmas nyomot hagyott volna maga után.

— Neheztelne rám, miss Ada, ha valamit kérdeznék önöktől, amihez voltaképpen semmi közöm? — szólt a fiatalember. — De

ha olyast kérdeznék, amire nem hajlandó feleletet adni, tagadja meg minden magyarázat nélkül, egyenesen.

— Azt meg is fogom tenni; tehát — mi indította önt olyan kíváncsiságra?

— Az a rendkívüli jelenség, miss Ada, hogy ön, a ki olyan fiatal, annyira külömbözik a többi leánytól — olyan — nem fiatal! Merem hinni, hogy ön képtelen szívből kacagni.

A leány sáppadt arcára halvány pír futott.

— Nem tudom, vajon képes vagyok-e kacagni, — felelte aztán elgondolkozva, — de gyakran nincs épen okom rá.

— De hát miért nincs?

— Istenem, nem is csinállok ebből titkot; engem arra tanítottak, hogy az életet mindjárt a végén kezdjem! Ez a filozófia pedig nem nagyon mulatságos.

Az író értelmetlenül nézett rá:

— Ezt nem értem!

— Tudom, esztelennek és hóbortosnak

Csillár-kiállítás.

Hazai gyártmány! Francia, angol modern csillárok láthatók Kossuth Lajos-utca 11.

sz. (Füchsl-palota). Megtekintését kéri:

Elektrotechnikai Mérnöki Vállalat. Telefon szám: 509.

Villamos világítási, elektromotorok, távbeszélők, jelzőkészülékek berendezése. 512

Minisztertanács.

Ma délelőtt tizenegy órakor minisztertanács volt. Erről a miniszteri tanácskozásról a legkalandosabb hírek vannak elterjedve. Kormánypárti körökből kiszivárgott hírek szerint a helyzettel foglalkozott a minisztertanács, amely a függetlenségpártban tegnap történt dolgok folytán teljesen kiélesedett. A miniszterelnök — a hírek szerint — olyan indítványt fog tenni, amely a *legsúlyosabb erőszak inaugurálását jelenti* és hasonló volna a híres *Kardorff-indítványhoz*. Az új erőszak természetéről pozitív hírek nincsenek, csak azt veszik bizonyossá, hogy gróf *Tisza István* mindenre el van határozva.

Képviselőházi alelnökök fizetése.

Illetékes helyről megzafolják azt a hírt, hogy a jövő évi költségvetésbe új tételt iktassanak: a képviselőházi alelnökök fizetését.

Ernuszt Kelemen visszavonulása.

Ernuszt Kelemen, a főrendiház alelnöke az Apponyi-párt volt kiváló tagja visszavonul a közügyektől és főrendiházi alelnökségét is már csak rövid ideig tartja meg. Az első lépést tegnapelőtt tette meg *Ernuszt*. Vas megye közgyűlésén ugyanis *Reiszig Ede* főispán bejelenti, hogy *Ernuszt Kelemen* lemondott a közigazgatási bizottság tagságáról. A főispán e szavakkal emlékezett meg *Ernuszt Kelemen* visszavonulásáról.

Sajnálattal vesszük lemondását, mert nincs senki e vármegyében, aki a legnagyobb tisztelettel nem viseltetnék *Ernuszt Kelemen* iránt. Sajnálattunkat fejezzük ki visszavonulásáért és kérjük, hogy a törvényhatóságot többi közügyeiben továbbra is támogassa bölcs tanácsaival. (Élénk helyeslés.)

A kormány erdővásárlása.

Egy napilaptámadást intézett a földművelésügyi kormány ellen a felsőerdőfalusi erdővétel tárgyában, a melyet a mondott lap olybá

tüntet fel, mintha a földművelésügyi kormány elmulasztotta volna az érdekeit megvédő elővigyázati rendszabályok alkalmazását.

A Magyar Távirati Iroda illetékes helyről fel van hatalmazva annak a kijelentésére, hogy a támadás teljesen igazságtalan. A Darányi Ignác minisztersége alatt teljesített erdőfalusi vásárlás alkalmával kötött adás-vételi szerződésnél a földművelésügyi kormány teljes óvatossággal járt el és így anyagi érdekeit semmiféle kár nem veszélyezteti. Igaz az, hogy az azelőtti földesurak által most tulajdonjoggal megátadott terület telekkönyvezve nem volt, amint hogy a hegyes-csúcsos területeken elterülő kopár területek az egész Tátrában telekkönyvi állapoton kívül állottak és azzal évtizedeken át senki sem törődött. Nem lehetetlen azonban, hogy e területeket most az azelőtti földesurak tulajdonjoggal megátadják, de ezen tulajdoni igény csakis a volt urbéresek ellen, vagyis azok ellen terjedhet ki, kiktől a földművelési kormány teljes szavatossági kötelezettséggel vásárolta meg a területet. Ezért a földművelésügyi kincstár anyagi károk szenvedésétől meg van óva. Különben az egész terület most már telekkönyvezve van és a magyar királyi kincstár tulajdonjoga jogérvényesen be van kebeleztve. A jogügyek igazgatóságának véleménye ebben az ügyben az, hogy, bár eddig a földművelésügyi kormány csak a vételárnak felét fizette le, de az egész vételár lefizetése sem jár semmiféle hátránnyal a földművelésügyi kormánynak.

Amerikai konzulátusok Magyarországon.

Az amerikai köztársaság kormánya, a nagymérvű magyar bevándorlásra való tekintettel elhatározta, hogy Magyarországon több konzulátust létesít. Ily irányú megkeresése már el is ment a magyar-osztrák monarchia külügyminiszteréhez.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, decz. 2.

A mai ülésen az eddigi módon folyik tovább a technikai obstrukció. Most is már a jegyzőkönyvnél megindult a folytonos szava-

tartanak az emberek. Azt akarom azonban, hogy ön ne ítéljen így rólam. Elmondom önnek, hogyan váltam ilyené. Nagyon későn születtem; amikor én világra jöttem, a szüleim már szürkülni kezdtek. Egyikük sem számított már rám és így nem is kelteztem nagy örömet a jöttömmel, sőt éppen az ellenkezőjét. Szüleim egész életükön át azon fáradoztak, hogy lábra állítsák többi testvéreimet, sikerült is fölnevelni őket ügygyel-bajjal, — akkor aztán jöttem én is és gondot, nyugtalanságot hoztam magammal. Szüleim sohasem voltak nagy türelemmel megáldva, azt a keveset is pedig, ami talán megvolt bennük egymás iránt, azt széjjeltéptem én; és az egymás iránt való szeretetet földulta az újra kezdődő gond, vesződség, ami az én lelkemen száradt. Otthon tehát nem tanultam megismerni a szívet, de igenis a szomorúságot, czívdást, amiket sohasem volna szabad gyermeknek látnia! Egyetlen pontban egyeztek meg a szüleim s értésemre adták azt, hogy a későn jött gyermeket másként kell fölnevelni, hogy kezdettől fogva megszokja az önállóságát, mert hamar fog magára maradni ezen a világon. Más gyermeknek tudni sem szabad, hogy egy napon elhagyják őt a szülei: a halálnak még a gondolatától is óvják. Egem rendszeresen arra nevelték! Ma nem is érzek semmit a halál ellen, természetesnek tartom, belenyugsom. Így aztán sohasem tanultam meg a vidámságot, sohasem kacagtam! Megszoktam azt a gondolatot, hogy minden mulandó, hogy mindennek megvan a végőrája, a percznek éppen úgy, mint az egész életnek — és ha az

ember ehhez a gondolathoz szokott, nem lehet sohasem boldogtalan!

— De boldog sem, — mondta halkan az író, mélyen megilletődve a fiatal leánynak szomorú meséje által.

— Boldog? nem! de . . . kicsoda boldog?

— Így nem kell beszélnie, Ada, hisz ön előtt még az egész élet! Megálljon csak, ha majd akad egyszer valaki, aki önt és önöt amugy szívből megszereti, majd másként fog ön is gondolkodni! Megtudja majd akkor, hogy miért vagyunk egyszer fiatalok s hogy az élet, bármilyen rövid is, mégis csak szép!

A leány szomorúan mosolygott:

— Hiszen szeretek én valakit — és az a valaki képes volna engem mássá változtatni — de ő azt maga sem tudja és nem is fogja megtudni soha! Eszre sem veszi, amikor a parányi molypille mellett elhaladt, amely az ő fényébe vágják. Ez élet ő, vidám, üde élet — mig én! . . .

Ez volt tehát! Jól ismerte most már a talányt az író, sőt azt a hiába körülpedett ifjút is, Verngart, a festőt, aki minden aszazonyynak elcsavarja a fejét. Hiszen éppen attól tanulta ő is, hogy a nőben a legfőbb érték a szépség. És éppen azt a fiút szereti a szegény kis Ada! Szegény gyermek! Az ő hozzá hasonló nők sohasem felejtene, csak egyszer szeretnek. És a szegény gyermek megtanulta a lemondást, hiszen egész lelkének ez az alapvona . . . Szegény leány.

zás. *Tisza István* kijelentette, hogy nem akadályozza ezt a módszert, mert hadd lássa az ország, hogy ilyen uton Lengyelország sorsára jutnánk. Ezért a beszédért *Ugron Gábor* éles hangú visszautasításban részesítette a miniszterelnököt.

Azután folyt az obstrukció. Az egyszerű szavazást minduntalan névszerinti szavazás követi, mert mindig akad egy obstrukcionista, aki házszabályon túl is kiterjeszkedve akar beszélni. A többség talán meg is adná a szót, de az ellenzékéről kiáltják:

— Nem adjuk meg!

És husz képviselő erre névszerinti szavazást kér.

A technikai obstrukcióban a függetlenségi Kossuth-pártnak azon tagjai, a kik tegnap a pártértekezleten a harc mellett szavaztak, teljes számmal jelen vannak, ellenben azok, a kik Kossuthal szavaztak, jó részben maradnak a teremben, bár néhány béke-párti is akad, a ki feltűnik a szélsőbalon és ezeket a harcosok zajosan üdvözik a »hadsorban.« A Kossuth-pártnak Kossuthal tartó tagjai egyébként a folyosón tanácskoznak és hírszerint, külön pártcsoporttá, vagy párttá akarnak alakulni.

Elnök: *Perczel Dezső*.

Az ülés megnyitása után

Hertelendy László jegyző: Felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Megint a jegyzőkönyv.

Okolicsányi László: Több kifogást emel a jegyzőkönyv ellen és azok módosítására indítványt nyújt be.

Lengyel Zoltán: Szintén a jegyzőkönyv hitelesítéséhez szól. Kifogásolja, hogy a jegyzőkönyvet egyszerű papírlapokra írják. Tessék azt összefűzöttten, rendesen kezelni.

Ugron Gábor: Ösztöje *Lengyel Zoltán* nézetét abban a tekintetben, hogy a jegyzőkönyv rendszeresen vezettessék.

Szöcs Pál: Hát nem úgy van?

Lengyel Zoltán: Szavainak félreértése címén szól. Orvend, hogy egy véleményen van *Ugron* is vele.

Tisza István gróf miniszterelnök: Azzal, hogy a képviselő urak ismét mesterséges akciót indítottak a jegyzőkönyv hitelesítése körül és megakasztják a parlament rendes menetét, a közvélemény már tisztában van. Csak folytassák tovább apró játékaikat; ő kéri a többséget, ne gátolja meg azt.

Ugron Gábor: Visszautasítja a miniszterelnök leczkértet módorát. Tessék argumentumokkal megzafolni állításainkat. (Zajos helyeslés balról.)

Tisza István gróf: Nem akart leczkérteni, csak kifejezésre juttatni, hogy az ellenzék így módon akarja meggyújtani a parallel tiléseket. Hogy szavai rosszul esnek az ellenzéken, azt elhiszi, de annak kimondására szükség volt az ország előtt.

Lengyel Zoltán: Fenntartja nézetét.

Elnök: Felteszi a kérdést *Okolicsányinak* a jegyzőkönyv hitelesítésére vonatkozó első indítványára.

Kubik Béla: 20 képviselő aláírásával előbb 5 percz szünetet kér.

Elnök: Megadja.

Szünet.

Szünet után

Elnök: Ismét fölteszi a kérdést s elrendeli a szavazást. (Felkiáltások balról: Csak tessék szavazni!) A többség az indítványt elveti. (Zajos kiáltások balról: Ellenpróbát kérünk!) Elnök elrendeli.

Kiáltások jobbról: Kisebbség.

Kubik Béla: Tíz képviselőtársával kéri a szavazóknak fejekénti megszámolását.

Elnök: A házszabályok alapján elrendelni kénytelen.

Trubinyi János és *Nyegre László* jegyzők megszámolják a szavazókat.

Elnök: A szavazatok összeszámolása szerint az indítvány mellett 42, ellene 102 szavazott, így a Ház Okolicsányi indítványát elveti. Következik Okolicsányinak második módosító indítványa. Felteszi a kérdést.

Kubik Béla: 20 képviselővel aláírt ívet benyújt, szavazás előtt 5 perces szünetet kérve.

Elnök: Elrendeli.

Szünet.

Szünet után

Elnök: Felteszi a kérdést s elrendeli a szavazást. (A többség az indítványt elveti. Felkiáltások balról. Ellenpróbát.) Elnök elrendeli.

Kiáltások balról: Többségben vagyunk.

Kubik Béla: Kéri a szavazatok megszámlálását.

Elnök: Elrendeli.

Trubinyi János és Nyegre László jegyzők megolvassák a szavazatokat.

Elnök: Jelenti, hogy az indítvány mellett 42, ellene 102 szavazott, így azt a képviselőház többsége elvetette.

Várady Károly: A házszabályokhoz szól, de kéri a Házat, engedje meg, hogy ennek keretén kívül is foglalkozhasson néhány igen fontos kérdéssel. (Zajos kiáltások a balon és szélsőbalon. Nem lehet! Felkiáltások a néppárton: Megadjuk!)

Elnök: Felteszi a kérdést, megadja-e a Ház Várady képviselőnek az engedélyt, hogy hosszabban szólhasson. (Igen! Nem!)

Kubik Béla: 20 képviselő aláírásával névszerinti szavazást kér.

Elnök: Elrendeli. Kihuzza a betűt. »U« betűnél kezdődik.

A képviselőház többsége megadja a szót.

Várady Károly ezek után a házszabályokhoz szól. Az elnöki intézkedéssel szemben azt követeli, hogy a kérdések föltevésénél először azokat szövege fel szavazni, akik az indítványt el akarják fogadni.

Elnök: A házszabályok alapján Váradyval szemben bizonyítja, hogy előbb mindig az alapkérdést kell szavazás alá bocsájtani.

Mukits Simon: A házszabályoktól eltérően az adóról akar beszélni, ehhez a Ház engedelmét kéri. (Felkiáltások balról: Nem adjuk meg!)

Elnök: Kérdést intéz a Házhoz, megadja-e a szót Mukitsnak?

Kubik Béla: Husz képviselő nevében névszerinti szavazást kér.

Elnök: Elrendeli. Kihuzza a betűt »Cz«.

Felkiáltások jobbról: Czudarság.

Felkiáltások balról: Csak szavazatok.

Rigó Ferencz: Még kijönnek a gyakorlatból.

A névszerinti szavazások a jegyzőkönyvi módosításokra este 7 óráig huzódtak. Szavazás után **Lovdszy, Zboray Aladár és Lengyel Zoltán** interpellációt intéztek a miniszterelnökhöz az egyetemi ifjak betiltott gyűlése tárgyában. Kérdik, hogy mit szándékozik tenni a főkapitány erőszakosságával szemben.

Tisza István gróf legott válaszol az interpellációra s kijelenti, hogy a főkapitány helyesen cselekedett, mert az egyetem rektora felszólította, hogy az ifjúság engedély nélküli gyűlését akadályozza meg.

Ezzel a gyűlés este 8 órakor véget ért.

Tegnapelőtt az Immaculata-zárdát látogatta meg a püspök. Váratlanul érkezett d. n. fél négykor s egyenesen a növendékek közzé sietett. Gondos figyelemmel szemlélte meg az óvónőképződét, a polgári és elemi leányiskolát és az óvodát. Kérdéseket intézett a növendékekhez s mikor egyik-másik kis óvódás szeppege hallgatott, a legerősebb argumentummal: fényes krajcárral csalta ki tőle a választ. Meghallgatta azután a nagyocskák növendékek zongora- és cimbalomjátékát s végül az apácáktól tudakozódott behatóan a zárda anyagi és szellemi helyzete felől.

Látogatása közben semmi sem kerülte ki a püspök figyelmét. Bejárta az egész zárdát s látogatása végzetével a látottak és hallottak fölött teljes megelégedését nyilvánította, a mire a nővérek önfeláldozó, nemes munkájukkal rá is szolgáltak. Isten dicsőségéért dolgoznak a jövő nemzedék erkölcsi és szellemi kiképzésén s e munkájukban az ily magas helyről jött elismerő szó is csak újabb megfeszített tevékenységre lelkesíti őket.

A püspöki látogatás teljes két óra hosszat tartott.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

Régészeti és történelmi múzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3-5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* Az új városház felavatása. Az új városháza rövid napok alatt készen lesz, úgy, hogy a hónap közepétáján az összes hivatalok beköltözhetnek. Az ünnepélyes felavatást azonban a hónap végén, a karácsonyi szent ünnepek miatt nem tarthatják meg, s így az a jövő év első napjaira marad. Ertesztülünk szerint **Rimler Károly** polgármester a decemberi rendes közgyűlésen bejelenti, hogy az új székház teljesen elkészült s indítványozni fogja, hogy a díszes épület felavatását a jövő év január 3-ára tűzzék ki. Ünnepléses diszkyűlés tartását javasolja, a melyen a főispán megnyitója után a polgármester visszapillantás keretében ismerteti a törvényhatóság múltját. Terv merült fel az iránt is, hogy kulturális és jótékony alapítványok keretében gondoskodjanak a felavatási ünnepély emlékének megörökítéséről.

* Karácsonyi nagyvásár jótékony célra. A múlt évi karácsonyi vásár sikerétől felbuzdulva, az árvaház női választmánya elhatározta, hogy az idén a tavalyihoz hasonló karácsonyi vásárt rendez a városi árvaház javára. A jótékonyágban fáradhatatlanul buzgólkodó özv. **Des Echerolles-Kruspér Sándorné** urasszony vezetése mellett az agilis hölgybizottság ismét megkezdte áldásos működését a szegény árvák érdekében s a napokban tartott értekezletén a karácsonyi vásár napját és módozatait is megállapította. Ezek szerint a vásár december hó 20-án lesz megtartva, s úgy mint tavaly, az előző napon, december 19-én lesz az előzetes megoyítás, sétatangverseny mellett, melynél katonazene fog közreműködni. A vásár jótékony célja, hogy vallásfelekezeti különbség nélkül 21 szegény gyermeket felruházzanak, melyre a tiszta jövedelem megfelelő részét fordítják, a fennmaradó összeg pedig a városi árvaház alapja javára fog szolgálni. A vásáron kisorsolásra

kerül minden néven nevezendő élelmi, élvezeti s háztartási cikk, melyet a jótékony cél javára adnak össze a jószívű emberbarátok. A női választmány ezen úton is bizalommal fordul városunk és környékének minden szépeért és nemesért lekesülő magánosai és üzlettulajdonosaihoz s kéri, hogy ezen vásár céljainak eléréséhez bármiféle élelmi, élvezeti, háztartási és hasonló cikkek adományozásával hozzájárulni sziveskedjenek. A női választmány a napokban fogja felkérni az 50 tagu hölgybizottság tagjait, kik a vásár rendezésében fognak részt venni.

* Biharvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta meg rendes havi közgyűlését. A vármegyeház nagytermében d. e. fél tíz órakor nyitotta meg a közgyűlést **Beóthy László** főispán. A megyei főorvos, a pénzügyigazgató s a kir. ügyész jelentéseinek tudomásul vétele után a folyó ügyek tárgyalására tértek. A sudrics-petrozsényi iparvasút közigazgatási bejárása ügyében határidőt tűztek ki. Több rendbeli behajthatatlan összeget törölték. A nagyváradi lat. szert. püspöki uradalom nagytörögi birtoka után kivetett utadóra vonatkozólag az egyezségi tárgyalások megindítását engedélyezték. Több felekezeti iskola állami segítség iránti kérelmét pártolólág terjesztik föl a minisztériumhoz s egyéb folyó ügyek elintézése után délután a gyűlés véget ért.

* Nem kell fásítás. Minden modern városban sokat gondolkoznak és költenek arra, hogy minél több utcát és teret fásítsanak, parkirozzanak. Nagyváradon azonban nagyon el vagyunk maradva e tekintetben, s új fásítás helyett azt is elpusztítjuk, amit az elődök gondoskodása létesített. **Köszeghy József** városi főmérnök előterjesztést tett a tanácshoz, hogy az újabban rendezett Csengery-, Kálvária, Kórház-, Széles- és Temető-utcákat fásítsa be a város. A tanács foglalkozott az előterjesztéssel s kimondotta, hogy csak Széles-utca egy részének fásítását találják keresztülvihetőnek, mert a többi utcák szűkek s különben is a villamos világítás vezetéke akadályozza a befásítást. Azt hisszük, hogy a tanács nem egészen komolyan fogta fel a kérdést, mert pl. Kálvária- és Csengery-utcák éppen a legszélesebb utcái a városnak.

* Tűz az aradmegyei Sulkovszky-fagyárban. Aradmegyében a legrövidebb idő alatt két hatalmas gyártelepen pusztított nagy mértékben a tűz. Vasárnap az aradi Weitzer-féle hatalmas vaggongyár egy tekintélyes része esett a pusztító elem martalékává s most ismét egy másik virágzó gyártelep pusztulásáról értesülünk. Kedden reggel az aradmegyei Aranyág községben gyuladt ki a »Sulkovszky«-féle fagyár. A tűz lokalizálása teljesen lehetetlen volt a nagy hőségben s így a gyár rak-táraiban felhalmozott nagymennyiségű kész-áru tulayomó része oda égett. A hatalmas lángtengerrel szemben a falu lakossága és a gyári munkások már azért is tehetetlenül állottak, mert nem volt a gyárnak elegendő tűzoltó felszerelése, amellyel a romboló elem tovaerjedését megakadályozni tudták volna. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

* A város kövezése. A városnak sok baja van most a városi kövező vállalkozóval. A kövezésnél a törmelékek és fennmaradt föld elhordását nem akarja Perlesz József vállalkozó külön díj nélkül teljesíteni, amint a szerződésben erre kötelezve van. A városi mérnöki hivatal úgy segít a dolgon, hogy az ilyen földet a városi igákkal, vagy szekerekkel hordja el, a vállalkozó költségére. A városi tanács tegnapi

UJDONSAGOK.

Szmrecsányi püspök az Immaculata-zárdában.

Dr. **Szmrecsányi Pál** püspök folytatja látogatásait, melyeknek célja Nagyvárad katolikus intézményeit munkájuk közben megismerni. Nem sablonos, hivatalos látogatások ezek, a hol a parádé a fődolog, hanem egy figyelő, gondos főpásztor megismerkedése hiteivel, a kiket nem szavaik, hanem tetteik után akar megítélni.

ülésén is 377 korona összeget irt a vállalkozó terhére.

* A vízvezeték új szabályzata. A miniszter a vízvezetési művekre lehetőleg egységes szabályrendelet megalkotását sürgeti, hogy a vízhasználat körül az egész országban egységes elvek alapján legyen rendezve. A miniszter intenciójának alapján Farkas Kálmán műszaki tanácsos és Kőszeghy József városi főmérnök elkészítették az új szabályrendelet-tervezetet, amelyet a vízvezetési bizottság tegnap délelőtti tartott ülésén mutattak be. A szabályzat-tervezet lényegesebb pontjai, hogy a főmérnök tiszteletdíját az eddigi évi 600 korona helyett 2000 koronában, a főgépész fizetését pedig 2000 koronáról 2400 koronára emelték. Egy könyvelői állást rendszeresítenek 1600 korona fizetés és 600 korona lakbérrel. Az így felmerülő több kiadást abból fedezik, hogy az eddigi 4 korona napidíjjal javadalmazott napidíjas állást beszüntetik, 3 szerelő helyett pedig kettőt alkalmaznak, végül törölték azon 400 koronát, amelyet eddig a mérnök kapott a vízvezetési alaphól. Az ülésen Bordé Ferencz elnök, Farkas Kálmán, Mezey Mihály, Gerő Armin, Guttmann József, Kőszeghy József és Juricskay Barua jegyző voltak jelen.

* Megidézett katonaszökevények. Rosenberg Benjámint és két társa nem nagyon lelkesedett az egyenruhájért és a katonai élet gyönyöreire, s a sorozás elől egyszerűen odébbállottak. Azóta már eltelt 12 esztendő s dacára, hogy országosan köröztek őket, nem tudtak nyomukra akadni. Most aztán a katonai ügyosztály a következő felhívásban invitálja meg őket önkéntes jelentkezésre: A véderőről szóló 1889. évi VI-ik t. cz végrehajtására vonatkozó utasítás I-ső Rész 80-ik § B. pontja értelmében azon állításkötelesek, akik 36-ik életévüket a folyó évben töltik be és ezideig védkötelezettségüknek eleget nem tettek, a sorozó bizottság előtti személyes megjelenésre nyilvánosan felhívandók lévén: ezennel névszerint is nyilvánosan felszólítom az 1867-ik évben született és e szerint 36-ik életévében levő illetőleg azt már be is töltött Rosenberg Benjámint, Dávid Mendel és Schwartz Lázár nagyváradi illetőségi állításköteles szökevényeket, hogy hadkötelezettségük teljesítése végett hivatalos helyiségemben (Városháza katonai ügyosztály) még ez év folyamán jelentkezzenek. Nagyvárad, 1903 november hó 19-án. Darvassy Lajos, tanácsnok.

* Nyilvános számadás. A Bihar megyei és nagyváradi négyzet által a f. évi november hó 18-án rendezett táncestély bevétel 627 korona, kiadása pedig 300 korona 20 fillér volt s így a tiszta jövedelem 326 korona 80 fillért tesz ki. A 627 korona bevételből a felülfizetések 213 koronára rugnak, a melyhez hozzájárultak: Beöthy László 6 kor. Rimler Károly 20 kor. Steinsberg Mór 6 kor. Maagra Vazul 10 kor. Incze Lajosné 6 kor. Kolliner Miklósné 2 kor. Luszenszky bárónő 8 kor. dr. Perczel Adolfné 2 kor., Gyémánt Jenőné 3 kor., dr. Radó Ignáczné 4 kor. Löw Salamonné 4 kor. Blum Gézané 4 kor., dr. Grósz Menyhértné 4 kor. dr. Bartháné 2 kor. Weisz Bernátné 2 korona, öz. Weinbergerné 2 korona, Rozenthálné 8 kor., Des Escherolles Károly 4 kor., öz. Schwarcz Abrahámné 2 kor. Dési Gézané 4 kor. Papp Anna 3 kor. Darvassy Lajosné 2 kor. Derney Ferenczné 2 kor. Schwarcz Miksa 2 kor. Dr. Moskovits Miklós 4 kor. Moskovits Adolfné 6 kor. Deutsch K. J. 6 kor. Weiszlovits Lajosné 1 kor. Diósi Lajosné 2 kor. dr. Baróthy Akosné dr. Molnár Imréné 4 kor. Kugler Albert 10 kor. N. N. 2 kor. Bognár Sándorné 4 kor. Sal Ferenczné 4 kor. öz. Léderer Dávidné 2 kor. báró Wildburgné 4 kor. Moskovits Miksáné 4 kor. Rosenthálné 1 kor. dr. Várnai Ferenczné 2 kor. dr. Mihelffy Lajosné 2 kor. Fuchs Gizella 5 kor. Kandel József 2 kor. dr. Fodor Gyula 2 kor. Aron Salamonné 2 kor. Rendes Vilmosné 2 kor. Leipnik Mihály 2 kor. N. N. 2 kor. Mihelffy Pál 2 kor. Leitner Jakabné 1 kor. Weisz Gá-

borné 2 kor. Cs. Molnár Lajos 1 kor. Rendező 6 kor. dr. Gerő Sándorné 2 korona. A szíves adakozóknak hálás köszönetet mond az elnökség.

x Csikay Gyula, a kolozsvári mágnesok kedvelt primása, holnap, a színházi verseny után a Royal kávéházban hangversenyez.

x XXIII-ik államsorsjáték. F. é. december hó 17-én tartják meg a közös katonai jótékonycélokra rendezett XXIII-ik államsorsjáték húzását. Ezen sorsjáték tartalmaz 19.382 készpénzgyerményt 512.880 korona összegben. A főgyermény 200.000 korona. Tudvalevő dolog, hogy ezen sorsjáték tiszta jövedelme kizárólagosan jótékonycélokra, tisztán emberbaráti intézmények támogatására fordítatik és ezért a közönség részéről a legnagyobb pártolást érdemli meg. A jótékonycéllal mellett 4 koronáért, ennyi egy sorsjegy ára, még 200.000 korona elnyerésére is van kilátás. Sorsjegyek kaphatók dohánytőzsdékben, bank- és váltótőzsdékben stb. 481

IRODALOM.

Katholikus Szemle. A Mihályfy Akos dr. szerkesztésében megjelenő, európai színvonalon álló kath. folyóirat legutóbbi számának tartalma a következő:

Pintér Jenő dr. Szent Adalbert. Második befejező közlemény. — L. Gyárfás Elemér: A Romániai zsidókérdés. — Reményi Antal: Columbus származása és családja. — Hanuy Ferencz dr.: A theologiai tanszak kizáratása egyes középkori egyetemekekről. Második befejező közlemény. — Gyulai Agost: Szent Kletus püspök. Legenda. — Filó Károly: A páztorfi szerelme. Rajz. — Patvi István: Az alpesek közt. Költemény törökből. — Zichy Nándor gróf: Mery del Val biboros államtitkár. Könyvismeretetés és bírálatok. — Füssy Tamás: A zalavári apátság története. Ismerteti Balics Lajos dr. — Prohászka Ottokár: A diadalmas világnézet. Ismerteti Andor György dr. — Erdősi Károly: Osi erények. Ismerteti B. A. Meléklet gyanánt a füzethez van csatolva a Szent István-Társulat új alapszabályainak tervezete, mely fölött a december 10-ére egybehívott rendkívüli nagy gyűlés fog dönteni. A Katholikus Szemlét a Szent István-Társulat tagjai tagilletmény gyanánt kapják; nemtagoknak előfizetési ára egy évre 10 korona. Előfizetések, valamint a tagságra való jelentkezések a Szent István-Társulat titkári hivatalához (Budapest, VIII. ker. Szentkirályi-utca 28. szám) intézendők.

Angyalszívek karácsonya. Karácsonyi kép. Irta: Erdősi Károly. A Szent István-Társulat népiratkáinak sorozatában (2 O. sz.) megjelent Erdősi Károly az a karácsonyi színjátéka, melyet a múlt évben több egyesületben és iskolában nagy tetszés mellett adtak elő. Zongzetes versei, könnyed, a gyermekek fölfogásához mért előadása, ajánlják eszményi tartalma mellett arra, hogy az iskolák és az egyesületek vegyék föl karácsonyi műsorukba; de olvasásuk külön-külön is a növendékek. Egy szegény vakleány lelkét emeli a hit és a hittől eredő bizalom a tulvilági gyönyör reményében érzett meglegedés magaslátára. A karácsony angyala jutalmat osztván, versenyez a gazdag, a szegény és a vakleányka, a ki vigasztalásul a legnagyobb jutalmat nyeri, mert lelkével látja megnyitni az eget, benne Jézust és érzi, hogy ő is ott lehet mellette a gazdag és szegény leány társaságában. A kis füzet ára csak 12 fillér. Megrendelhető a Szent István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 28. szám.

Kisfaludy A. Béla emlékezete. A Szent István-Társulat Tudományos és Irodalmi Osztálya, nemkülönben választmányja elhatározta, hogy boldogult elnöke, illetve alelnöke, dr. Kisfaludy Arpád Béla halála évfordulóján emlékező ünnepet rendez, melynek főmozzanata a róla mondott emlékező beszéd. A beszéd mondására az Osztály és Választmány tagját, Ruschek Antal, győri kanonokot kérte föl.

Hogy ez emlékezés a boldogultnak egész alakját, irodalmi, közéleti, társadalmi munkásságát, emberi, családi, papi vonatkozásait teljes megvilágításban mutathassa be: a beszéd mondására készséggel vállalkozó tagtársunk nevében is, tisztelettel megkérjük mindazokat, kikkel a boldogult családi, baráti, hivatali, társadalmi, vagy egyéb összeköttetésben állott, s eme rövidebb vagy huzamosabb összeköttetés révén, a boldogult életét, jellemét érintő bármely adatnak, levélnek, költeménynek, szónoklatnak tőle származó vagy reá vonatkozó njságzikknak birtokában vannak, vagy ilyenről tudomással bírnak, mielőbb, legkésőbb december 15-ig, vagy közvetlenül nevezett kanonok urhoz (Győr), vagy társulatunk igazgatóságához beküldeni, vagy esetleges tudomásukat velők közölni szíveskedjenek. Budapest, 1903. november 30-án. A Szent István-Társulat elnöksége.

SZÍNHÁZ.

Czigányverseny.

— Harmadik nap. —

Tegnap meglehetősen érdeklődés mellett meglehetősen gyenge erkölcsi sikerrel folyt le a czigányverseny harmadik napja. Két banda is játszott, de egyik sem tudta az eddigi nagy lelkesedést elérni. A jobbik banda, Magyariké is igen jó — kávéházi zenekar.

A Magyar Testvérek bandája Debreczené s nem ok nélkül büszkének rá a civisiek. A banda egyike a legnagyobbaknak s biztos összetanultsága következtében ez a nagy szám maga nagy sikert jelent. Erzással, magyarosan játszanak — ezt meg is lehet várni a híres hajdúváros kedvenc zenekarától. Az a kemény magyarosság hangzik ki játéukból, a mi a hajdúk utódait jellemzi. Különösen nagy tetszést aratott a kurucz egyveleg (Ocskay, Nagy Bercsényi Miklós, Csinom Palkó s egy friss befejező) s az a pár dal, melyet a legifjabb Magyar, egy öklömnyi csöpp gyerek meglepő biztonsággal s kedves merészséggel játszott el. A kacaj és tapsvihar különösen akkor tört ki, mikor a kicsi egész büszkén odaintett a bandának s szemhunyorítással jelezte a következő darabot; akár csak az öreg primások. Még sokra viheti a gyerek, csak még pár araszt nőjjön, hogy jobban kilássék a földből. Előadásra került az említettek kivül: Háznak előtt van egy öreg eperfa, Még azt mondják, nincs Szegeden boszorkány, Némuljon el a hegedű, Bus az magyarnak élete, Ha te engem kis angyalom, Vékony deszka kerítés és több, jobbára csak Debreczenben ismeretes nóták.

Jellemzi a Magyar-testvéreket a cikornyák kertülése, egyszerűség, imponáló tömeg, biztos összjáték, de csak kevés próbálkozás a magasabb nehezebb dalművészettel.

Pócsi Lacziért kár, hogy nem jobb bandával lépett fel. A banda fölötté gyengén volt elbocsátva úgy hangszer, mint képzettség dolgában; a primás minden — s ez a minden is több volt valaha. A modern dolgokat Pócs elég jól játsza és ezzel be is éri. Nem lelkesül értük s nem is tud velük lelkesíteni. Becsületes kávéházi czigány, a kinek a jelenlegi ambíciója, de a művészi látköre sem terjed túl a füstös falakon. A mint azonban a multba tévedt: a Reptül fecském játéka alatt beszédessé vált a hegedűje és sejtette, mi lehetett volna Pócsiból kedvezőbb körülmények közt, A többi: Kukukmadár, Eltört a hegedűm. Különösen pedig a kurucz kesergő nem keltett lelkesedést. A primás maga óvakodott minden féle diszitástól, a banda pedig nem tudta a diszt érzéses, jól kidolgozott kísérettel pótolni.

Énekek *Haller* Irma lépett fel, a ki igen jól megválasztott alt hangból énekelt el két dalt: *Parancsolt meg a csillagnak és Ha te tudnád.* Kedves, temperamentumos előadása nagyon tetszett.

A felvonás-közvetet darabbá megint szegény *Dankónak* egy darabja. A halász szeretője fűzte össze. Az összefűzést ezuttal is szívesen elengedték volna.

Dr. K. A.

A cigányverseny negyedik napja.
Csikai—Dula—Varga. A cigányverseny negyedik napjának attrakciója *Csikai Gyuri*, a mágusok kedvelt kolozsvári cigányának tűzes, lobogó művészi játéka. *Csikai* egész zenekarával jön Nagyváradra s *Dula* Miklós régi, jó nagyváradai primással mérkőzik a babérért. Utánuk *Varga* Dzsó tárogató-művész lép fel negyedmagával. *Varga* kurucz nótákat ad elő tárogatóra. Ha még hozzá vesszük, hogy a műsorban szerepel a *Báránkyák* operett, a mai versenynap változatos és érdekes. A közönség érdeklődése állandó, különösen a vidék mozdult meg, hogy e nem mindennapi látványosságot élvezze. A színház nagyon meg van elégedve az eredménnyel, amely a legszelebb körben keltett érdeklődést s folyton új és új bandák ajánlkoznak a versenyre, *Gyula* város pláne hivatalosan ajánlja az első gyulai zenekart.

A cigányverseny és a sajtó. Vettük a következő sorokat:

»A színház igazgatósága tisztelettel felkéri a tek. szerkesztőseket, hogy a zsűriben való közreműködésre egy-egy tagot bejelenteni szíveskedjenek«.

Erre a következő megjegyzésünk van:

Nem vagyunk olyan helyzetben, hogy utóajánlati zsűritagokkal szolgáljunk az igazgató urak. A plakáton hirdetik, hogy a zsűri tagjai lesznek »a sajtó képviselői« (a szerkesztők? a kritikusok? vagy az összes hírlapírók?) Tegnap közölték találmára egyes hírlapírók neveit is, a kik csak ma reggel olvasták nagy csodálkozással a megüsztelletést — s éppen a verseny végén jut eszébe az igazgatónak, tisztelettel kérni a zsűri-tagságra egy szerkesztőségi ismeretlen tagot. Vagy a tegnapi komédiaké volt komédia, vagy a mai felhívás, — nos hát komédiára kaphatók nem vagyunk. A *Tiszántul* eddig is megmondta, ezennel is megmondja véleményét a versenyzőkről, de ilyesmi után a zsűri-tagságból tisztelettel nem kér.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 63.

Bérletszám 62. (páros.)

Ma, csütörtökön 1903. december 3-án:

Czigányélet.

Színmű.

HELYARAK: Nagypáholy 14 koron. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölve 3 kor. Kőrszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, pénteken december 4-én

Báránkyák.

EGYESÜLETEK.

A kath. kör ülése. A nagyváradai kath. kör. választmánya tegnap este rövid ülést tartott, amelyen *Palotay* László pápai praelatus, elnök bejelentette, hogy a kör küldöttsége tisztelettel *Szmrecsányi* Pál püspöknek s felkérte a védnökség elfogadására. A püspök ur O Excellenciája kegyesen fogadta a küldöttséget s a védnökséget elfogadta. — *Böszörményi* Géza ünnepélyt rendező bizottsági elnök bejelentette, hogy a kath. szabad lyceumi előadások sorozatát december 13-án megkezdik. A matinék programját közelebb közöljük.

TANUGY.

Javító és pótló érettségi vizsgálat a kath. főgimnáziumban.

A nagyváradai prém. főgimnáziumban az 1902—3 iskolai évre vonatkozó második javító és pótló érettségi vizsgálat f. hó 14-én (hétfőn) lesz. A pótló érettségi vizsgálat írásbeli része e hó 7-én, (hétfőn) kezdődik.

Nagyvárad, 1903. évi decz. 2-án.

Az igazgatóság.

Az iparoktatási bizottság ülése.

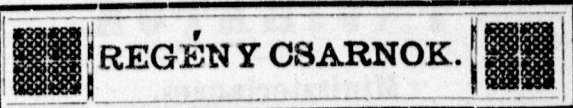
Nagyvárad város iparoktatási bizottsága tegnap délután, *Ragány* János elnöke alatt ülést tartott, a melyen a jelentéseket és a rendes folyó ügyeket tárgyalták. Elhatározták, hogy a női kereskedelmi tanfolyamon a francia nyelvet elejtik s e helyett a német nyelvre és az áruismerre fektetnek nagyobb súlyt. A női kereskedelmi tanfolyamnak még egy tanévben sem volt annyi növendéke, mint most. Jelenleg 32 tanuló hallgatja az oktatásokat, akik közül 11 feltandíjat fizet. *Mártonffy* Bogdán bejelentette, hogy meglátogatta egy a női keresked. tanfolyamot, mint a nőiipariskolát s a tapasztaltak kielégítőek. Tudomásul vették. — Felmerült, hogy egyes egyletek tandíjmentességet kértek az iparos segédek továbbképző tanfolyamára. Megbízták az elnököt, hogy az igazgató előterjesztésére esetről-esetre intézkedjék. Az igazgató jelentését s a többi folyó ügyeket minden vita nélkül intézték el.

Igazságszolgáltatás.

A kávépör.

Annak idején többször írtunk arról a becsületsértési pöröskéről, melyet *Mertz* Nándor körözs-utcai fűszer kereskedő indított *Sas* Ede, a Nagyvárad felelős szerkesztője ellen. Megírtuk részletesen akkor, hogy miből keletkezett a pör. Ugyanis *Mertz* Nándor mint élelmes kereskedő nem igen válogatva a tulzolt reklam fajtákban, azt hirdette, hogy a ki nála öt kilogramm kávé vásárol, egy kiló cukrot ingyen kap. A reklam többszöri megjelenése után csipős nyiltéri közleményben támadta meg *Sas* Ede *Mertz* Nándort, mire a kereskedő nyomtatvány útján elkövetett rágalmozási pört indított *Sas* Ede ellen. Az így keletkezett kávé pörben már több ízben volt kitűzve főtárgyalás, de a felek elmaradása miatt csak tegnap tarthatták meg a nagyváradai törvényszéken.

A tárgyaláson *Sas* Ede magyarázatát adta a nyiltéri közleménynek s hogy az csak az izléstelen reklam ellen irányul és személyi sértést nem tartalmaz, mire a tárgyaláson megjelent *Mertz* Nándorné panaszát elejtette s ezzel a pöröske békés megoldást nyert.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

10

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pemberton.

Rachel néni, hogy a társalgás a mi »buta« eszünkhez illő legyen, egyre a hajókról meg a tengerről beszélt; megkérdezte, mennyi szemet égetünk el naponta, hány mázsás a vasmacs-kánk, miért sós a tenger vize, s mit csinálunk, ha véletlenül eltörik a csavar... En pedig elmeséltem neki egy czápa históriáját, aki fő falt egy misszionáriust s attól fogva minden vasárnap ott kódorgott a hajó körül, mert a főfalt misszionárius megmozdult benne és prédikálni akart... Ez a történet gondolkodba ejtette s egy darabig megállította a nyelve pörgését.

A kis Dolly Venn le se tudta venni szemeit Ruthról, amin nem igen csodálkozom, mert magam is elég sokáig néztem. Igaz, hogy egy év alatt nagyot változott, édes gyerek-arca sápadtabb és soványabb lett, gyönyörű kék szemei melyek azelőtt mindig mosolyogtak, most borúsak voltak... csak arany-haja maradt a régi és fényes kere ként fogta körül magas, alabástrom-homlokát.

A villásreggeli alatt egyetlen egy őszinte szót se válthattam miss Ruthal, mert az a ragyás haramia mindig ott állt a széke háta mögött s úgy vigyázott minden szavunkra, mint eb a koncra. De nekem már semmi szükségem se volt arra, hogy egyebet is kérdezzek annál, a mit már tudtam; azért, mihelyt a villás-reggelenek vége volt, azonnal fölálltam az asztaltól s avval az ürügygel, hogy tovább nem maradhatok búcsuzni kezdtem.

— Félnapot vesztettem, — mondtam Ruthnak, aki színel marasztalt, — s ugyancsak iparkodnom kell, hogy behozhassam ezt a kését San-Franciscóig.

Láttam, hogy a ragyás elhiszi, am t mondok s hogy még jobban megerősítem ebben a hitében, tőle meg így búcsuztam el:

— No, Isten vele! San-Franciscóból Londonba megyek s ha talán szüksége lesz valamire Londonból: csak álljon ki a partra és bődüljön el. Bizonyos, hogy meghalok és meg is teszem, amit kíván.

A ragyást elöntötte az epe, de nem szólt, ámbár láttam, hogy titkon csikorgatja a fogait és káromkodik, most már tudom, hogy nem gyanakszik s ha látni fogja, hogy a hajóm letűnik a szemhatárról, szentül azt hiszi, hogy engem csak a véletlen hozott ide és nem a m ss Ruth egyenes parancsa. Azt meg nem is álmodta hogy én még az éjszaka mindent megudok Ruthtól!

De ne vágjunk elébe a dolgoknak. Tehát, miután elbúcsuztam, Dolly meg én ismét visszafelé indultunk azon az úton, amely jöttünk. Persze a ragyás is mindenütt velünk volt. Amint fölértünk arra a magaslatra ahonnan először pillantottam meg miss Ruthot a kertben, megfordultam... Miss Ruth ismét ott állt és szomorúan nézett utánunk. Háromszor integettem neki a siphámmal s ő háromszor felelt rá, meglobontatva a zsebkendőjét...

Aztán odaértünk az erdőszélhez s a kanyargó ösvény elején a ragyás is elhagyott bennünket... Gyorsan mentünk tova a sötét árnyas erdőben s jó darabig egy szót se szóltam. Majd hirtelen megállam s azt mondtam Dollynak: — Na, fiú! Most kemény munkára készülsz... Most majd meglátom, kinek van helyén a szíve, mert...

Többet nem mondhattam, mert szavaimat elnyomta egy puskadörrenés. Vagy száz lépésnyire oldalt villant föl a lövés fénye a sűrű féléhomályból s mindjárt rá hallottuk s golyó süvöltését is... Aztán oly csendes és néma lett ismét az erdő, mint nyári éjszakán a temető. Nem láttunk semmit, nem hallottunk semmit, mikor a lövés morajló viszhangja elhalt... S ez a halálos csönd megfagyasztotta a a szívünkben a vért, mert a veszedelem, mely bennünket fenyegetett, rejtve volt.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOR.

Minisztertanács.

Budapest, decz. 2. (Saj. tud. táv.) Ma délelőtti minisztertanácsot tartottak, melyen elhatározták, hogy addig várakozásban marad a kormány, míg a függetlenségi alakulása nem tisztázódik.

A békés 48-asok értekezlete.

Budapest, decz. 2. (Saj. tud. táv.) Este nyolcz órakor a békés Kossuth-párt értekezlete tartott a képviselőházban. Kossuth Ferepcz vázolta a helyzetet s két alternatívát állított föl. Vagy kilépnek a pártból s külön pártot alakítva hagyják a harczolókat tovább obstruálni, vagy kölcsönös megértés útján a pártot békességre bírják. Kéri, hogy tegyék tüzetes vita tárgyává a teendőket s határozanak a legjobb belátásuk szerint.

Egymás után többen szóltak a kettős indítványhoz.

Komjáthy úgy látja, hogy csak a Kossuth nevét akarják lejáratni s diszkreditálni. A pártnak épen ezért kötelessége Kossuth körül csoportosulni.

Thaly Kálmán a közéletet ajánlja. Szerinte e cél megtagadásával békét kötni oktalanság volna, mert a militarizmus vérszemet kapna. Viszont a harcz folytatásának nem szabad a végtelen obstrukcióba posványosodni. Módot kell találni meghátrálás nélkül a békességre. Mert ha a békepárt visszalépne a harctérrel, ő is kilépne a pártból.

Polonyi helyesli Thaly indítványát s ő is a megfontolás híve. Indítványozza, hogy hívják megegyezés tanácskozásra a pártot, hogy közös megegyezéssel módját találják a kibontakozásnak.

Polonyi indítványát elfogadták s a függetlenségi pártot együttes értekezletre holnapután péntekre hívják össze.

A csár betegsége.

Pétervár, decz. 2. A Miklós csár megbetegedéséről vagyis az őt ért balesetről szóló hírek teljesen légből kapottak.

Románia költségvetése.

Bukarest, december 1. Az állami bevételek 1903—1904. ki pénzügyi év első héthónapjában a költségvetési előiránnyal szemben 11 és fél millió frank fölösleget mutatnak. (M. T. I.)

Rendőrök és sztrájkolók.

Bordeaux, deczem. 2. Ma 2000 sztrájkoló és a rendőrség, valamint a csendőrség között újból összeütközés fordult elő. A tömeg a rendőrséget és csendőrséget követ dobálta meg. Több sebesülés történt. (M. T. I.)

Oroszország és az Egyesült-Allamok.

Washington, dec. 2. Vonatkozással az Európában várható indítványra, mely szerint a hágai választott bíróság elé bocsátassék az a kérdés, hogy mikor és hogyan és egyáltalán bírassák ki Oroszország Mandsuriát, itt lehetségesnek tartják, hogy az Egyesült-Allamok ajánlják Oroszországnak ezen tervét. Itt bizonyos érdeklődéssel vannak azon kérdés

iránt, hogy Oroszország hogyan fogadja ezen tervét, valamint az iránt, hogy az említettek orosz forrásból erednek. (M. T. I.)

A Nobel-díjak.

Stockholm, december 1. Egy az irodalmi körökben mindinkább terjedő hír szerint az irodalmi Nobel-díjat megosztják Ibsen Henrik és Björnsterne Björnson között. Ezen körülménynek tudható be, hogy Björnson a jövő hetet veje, Ibsen Sigurd államminisztervendégeként, Stockholmban fogja töltetni. Björnson a Nobel-díjat e hó 10-én személyesen veszi át, míg Ibsen díját fia, Sigurd fogja átvenni. (M. T. I.)

Az Unio bevételei.

Washington, december 1. Az állampénztár bevételei f. év november havában 44.692.594 dollár volt, kiadása 47.450.000. Az államadósság nevezett hónapban 5.426.909 dollárra nőtt. Az államkincstár készpénzkészlete 133.957.942 dollár. (M. T. I.)

Harcz Mandsuriában.

Pétervár, decz. 4. A Ruszkij Invalid szerint Mandsuországnak újból történtek összeütközések orosz csapatok és tunguzok között. Arra a jelentésre, hogy jelentékeny tunguz hordák verődtek össze és a Liau folyó völgyében rabolnak, nov. 25-én két századból, két lovasszázadból és négy ütegből álló expedíciót küldtek ellenük. Az expedíció több száz tunguzra bukkant, kiknek sikerült a Liau és Tajcheo folyók között lévő területről hova az orosz csapatok be akarták őket rekeszteni, elmenekülnök. November 1. után megverték őket a kozákok a mongol határon és üldözőbe vették őket. A tunguzok nagy veszteséget szenvedtek és teljesen szétszórtak. Orosz részről négy ember esett el. (M. T. I.)

Török sorsjegyek huzása.

Bécs, decz. 2. Az 1870-ik évi 3%-os török sorsjegyek Konstantinápolyban megejtett sorsolásán a 600,000 frankos főnyeremény az 1,044,124 ik számú, a 60,000 frankos nyeremény a 1,631,090 sz. sorsjegyre esett. 20,000 frankot nyernek a 80,809-es és 519-es és 519,498-as számú sorsjegyek.

KÖZGAZDASÁG.

Az agrár-kölcsön reformja.

A nagyváradai hegyközségnek érdemes elnöke dr. **Molnár Imre** kir. kath. jogakadémiai tanár, aki oly sokat fáradozik a váradai szőlőművelés fellelőzése érdekében, már a nyáron Nagyváradon tartott szőlészeti és borászati értekezleten tartalmas, alapos tanulmányra válló beszédet mondott az agrár-kölcsön reformjáról; a beszékben pedig az országos szőlészeti egyesület ülésén tett indítványt az iránt.

Felszólalása bevezetésében felemlíti, hogy ugyanezen tárgyról a M. Sz. O. E. által Nagyváradon rendezett szőlészeti értekezleten már előadást tartott, melyből kifolyólag az ottani értekezlet a képviselőházhoz az 1896. V. törvény módosítása érdekében felírt. A M. Sz. O. E. nagyváradai helyi bizottsága, pedig a múlt héten foglalkozott e tárggyal és elhatározta, hogy a központot fel fogja kérni, miszerint e kérdésben szintén foglaljon állást.

Ezután ismerteti az agrár szőlőkölcsönről szóló törvény előzményeit és intenczióját. A törvényhozás, hogy a filloxeravész folytán vagyunkból kifosztott szőlőbirtokosokat talpra állítsa és a szőlőparlagok teljes elértekelene-

dését megakassza, hozta meg az 1896. V. t.-cz.-et. Előadó véleménye szerint csak ezen utóbbi jelenséget sikerült elérnie, mert a szőlőrekonstrukció nagyszabású megindulása nem ezen törvénynek, hanem egyéb mozzanatoknak (a kezdeményezők szép sikereinek, nagy terméseinek és jó áraknak stb.) volt betudható, míg a tulajdonképeni cél nem éretett el, mert ez a törvény nem hogy segített volna a termelőkre, inkább a legnyomasztóbb helyzetbe sodorta őket.

Ezután felsorolja, hogy a törvény egyes leplezett pontjai szerint az, aki szőlőkölcsönt vett igénybe, összesen legalább 7% kamatot kénytelen fizetni, amit ma a szőlő meg nem bír. Csak a nagyváradai viszonyokra hivatkozik, melyhez hasonló helyzetben vannak másutt is a termelők. Ott 100 hold betültetett és tulajomó részben termőképes területen termelt az idén 11 ezer hektoliter must, ennek átlagárát 22—28 kor.-ra felvéve az összes szüreti nyers bevétel 140—150 ezer koronát képvisel. Viszont pedig egy hold szőlő évi költségei átlag 200 kor.-ra rúgnak, tehát az összes kiadás 200 ezer koronára rug, hogy fizessen ily viszonyok közt a termelő azért az államilag garantált kölcsönért 7%-ot?

Már maga a törvényes kamat 5 1/2% is magas, tekintve, hogy államilag garantált jelzálogkölcsönről van szó, ehhez hozzájön 1/3% kezelési költség; az a körülmény, hogy a tartalékba tett összegért csak 4% jár, a terhére rótt összeg után pedig a kölcsönvevő 5 1/2%-ot fizet, ismét 2%-ot tesz ki, ehhez hozzájárul az a körülmény, hogy a részlet nem fél évenként, hanem egész évre fizetendő előre, ami 1/10%-os megkárosításnak minősítendő és végre az, hogy a tartalékalap minden valószínűség szerint elvész s ez még egy százalék kamatnak fog megfelelni, az egész kamat 7—7 1/2%-ra tehető. De a kölcsönvevő ma visszafizetéssel sem képes az adósságtól megszabadulni, mert akkor árfolyamdifferencziát kell fizetnie, ami szintén 7—8% többletnek felel meg.

Mindezek alapján, hogy a termelők ezrei ebből a legkellemetlenebb helyzetből, mely anyagi romlásukat fogja előidézni, megszabaduljanak, indítványozza, hogy a M. Sz. O. E. intézzen feliratot a képviselőházhoz, melyben kéri az 1896. V. t.-cz. módosítását oly irányban, hogy a 1/2%-os kezelési költség fizetése alól az adósok mentessenek fel, a tartalékalapba fizetett összegek térítessenek az adósoknak vissza, a tartozás idő előtti lefizetésénél az árfolyam differencziát viselje az állam végül pedig a részletfizetés határideje tétessék át november 1. ről december vagy január elsejére.

A tartalmas, lendületes és meggyőző érvekben gazdag előadás befejeztével **Vimmer Károly** emelkedett fel szólásra. Véleménye szerint előadónak elismeréssel és hálával tartozik a magyar szőlőművelés a kérdés beható tanulmányozásáért és szőlő is pártolja a javaslatnak a törvényhozás elé terjesztését. De a felsorolt argumentumok némelyikével nem ért egyet. Nézete szerint az 1896. V. t.-cz. hatását a rekonstrukció tekintetében nem lehet kicsinyelni, mert éppen azokon a vidékeken ölt a felújítás nagy arányokat, ahol sok és aránylag magas kölcsön nyújtott. A termelők súlyos anyagi helyzetét nem a törvény kifogásolt rendelkezései, hanem az értékesítési viszonyok romlása idézte elő. Ha a régi borárak megvolnának, az agrárkölcsön kamatjának és részleteinek fizetése nem volna oly terhes.

De így is tagadja, hogy 6%-nál az a kamat többet tenne kif kérésbe vonja, hogy ma is lehetne ezen objektumokra ennél kedvezőbb feltételek mellett kölcsönt kapni, melytelenek tartja azt a következtetést, hogy a tartalékalap egészben, vagy akár jelentékeny részben el fog veszni és végül az árfolyamdifferencziának megfizetését oly világos és magától értetődő dolognak tartja, hogy ezt senki nem kifogásolhatja, mert hisz minden kötelezvényben ez befoglaltatik. Ezek figyelembevételével kéri a javaslatot a képviselőházhoz felterjeszteni.

Dr. **Molnár Imre** viszonzásában adatainak megdönthetetlenségére hivatkozik s azért javaslatának ily értelemben való elfogadását kéri. Dr. **Molnár István**, **Vimmer Ká-**

rol, majd ismét dr. Molnár Imre felszólalása után **Bernát Béla** indítványára az elnök ki- mondja, hogy a szakosztály az **előadó javas- latát indoklással együtt elfogadja és a kép- viselőkhöz és a kormányhoz ez ügyben fel- iratot intéz.**

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. nov. hó 30-ik napján tartott vásárban eladott természetű és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.60—14.40. Kétszeres buza 10.80—11.40. Rozs 11.40—11.20. Arpa 10.40—10.20. Zab 10.60—10.40. Tengeri 10.—9.60. Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 16.80. Köles- kása 24.—. Burgonya 3.60. 100 kiló lángliszt 25.60. Zsemlyelisz 25.20. Fehér kenyér liszt 24.40. Barna kenyér liszt 21.40. Széna fu- varrel 4.80. Szózt szalonna 140.—. 6 kiló zsup-szalma —.20. 150 dkr. alom-szalma —.12. 1 köbméter búkkfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.80. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marha- hus II. o. —.96. Marhahus III. o. —.88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.40. Szesz 2.—. 1 méterm. kőso 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. ol- vasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 hlttr ó-bor 60.—. 1 hlttr új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény fa- szén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repce —. 1 mm. dió 40.—. 1 mm. mo- ryó —. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyu káposzta —. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés-hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —.76. 1 kgr. vereshagyma —.12. 1 kgr. foghagyma —.34. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —.20. 1 ltr kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1903. nov. hó 30 ról. Tiszta buza körülbelül 800 hlttr. Két- szeres buza 140 hlttr. Rozs 260 hlttr. Arpa 100 hlttr. Zab 120 hlttr. Tengeri 1000 hlttr. Burgonya 120 hlttr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 158 drb. Félhizott 170 drb. 2 éves töl feljebb 74 drb. 1 éves töl 2 évesig mintegy 130 drb. Süldő 150 drb. Malacz 140 drb. Hizott marha

170 drb. Jármos ökör 500 drb. Fejős tehén 290 drb. Borju 320 drb. Bivaly 16 drb. Juh és kecske 24 drb. Ló 253 drb.

Marha ártáblázat 1903. nov. 30-ról. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 600—700 kor. 1 pár II-od rendű jármos ökör 500—590 k. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 240—280 k. 1 drb fejős tehén 110—230 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150—340 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—200 k. 1 drb veres borju 26—52 k. 1 drb fél éves borju 44—72 k. 1 drb egy éves borju 52—76 k. 1 drb két éves borju 70—176 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 110—114 k. 1 pár fél éves sertés 34—48 k. 1 pár egy éves sertés 52—110 k. 1 pár két éves sertés 112—174 k. 1 drb igás ló 140—260 k. 1 pár ökör- bór 40—50 k. 1 pár tehénbór 26—34 k. 1 pár borjubór 10—20 k. 1 pár lóbor 10—20 k.

Értéktőzsdé

	Budapest, decz. 2.
Oszták hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, decz. 2.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88

Tengeri	—	6.36
Rozs okt.	—	6.80
Zab ápr.	—	5.90
Káposzta, repce, aug.	—	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. decz. 2-án.

Magyar aranyáraderék 4	118.50
Magyar koronáraderék	98.50
Magyar vasuti kö' sön aranyban 4 1/2 %	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2 %	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4 %	98.—
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavinföldtehermentési kötvény	97.75
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	208.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	163.—
Oszták járadék papirban	100.10
Oszták járadék papirban	100.40
Oszták járadék aranyban	119.75
Oszták	99.75
Oszták államsorsjegyek	156.—
Oszták magyar bank részvény	16.20
Magyar hitelbankrészvény	767.—
Oszták hitelintézet részvény	675.75
Párisi vista	19.05
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.12
Nemethirolalmi márka	239.52
Londoni vista	95.10
20 márkás arany	23.43

A szerkesztőmért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Ö cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán
A katonai jótékony célokra szánt

XXIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen Ausztriában egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 19.382 nye- reményt tartalmaz készpénzben 512.880 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottóvédék kezelskodik.

A húzás visszavonhatatlanul 1903. évi december hó 17-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamts-strasse 7. sz. a továbbá a lottógyűjtődekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, táviráda és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyek részére ingyen adnak ki.

481

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövédéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Wöber-szálloda

étterme és sörcsarnoka

Nagyváradon, Fő-utca, a vasuti indóház mellett.

Tulajdonos: **FÜLÖP ISTVÁN.**

Előnyös borvétel.

Alulírott van szerencsém a n. é. közön- ség szives figyelmét felhívni arra a körü- ményre, hogy a szüret alkalmával **nagy- mennyiségű és jó zamatu borokat** szereztem be, s most abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb zamatu **borokat**

literenként 32 krért

mérem ki, **100 litert pedig 16 frtért** (fo- yosztási adó nélkül) árusítom.

Ezzel egyetemben pedig felemlitem, hogy éttermeimben a n. é. közön- ség **ízletes éte- lek és tisztán kezelt boraimmal** lesz kiszolgálva.

Ameanyiben a szálloda összes szobáit ujonnan rendeztem be, hogy ezáltal is min- den tekintetben kényelmére szolgáljon a t. utazó közönségnek, egyben azt is jelem, hogy a **szoba-árakat tetemesen leszállí- tottam** s a kiszolgálás ugy az ét- teremben, mint a szállodai szobáknál saját felügye- letem alatt történik.

Éttermemben naponta egy jól szervezett zenekar szórakoztatja a t. közönséget.

Tisztelettel

FÜLÖP ISTVÁN

489.

szállodás és vendéglős.

Sz. Kocsis János

férfi-szabó üzlete,

Nagyvárad, Szent László-tér,

a Sas kávéház mellett.

Nagy raktár valódi angol, francia és honi

szövetekből,

melyekből **jutányos árakért** a legszebb, legelegán- sabb angol és francia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálhatok.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, férfi-szabó.

Szántó Dezső

műlakatos műhelyét 497
Szent János-utca 25. sz.
alá helyezte át.
Telefon szám: 491.

TELEFON 194.

TELEFON 194.

GYŐRI SÁNDOR

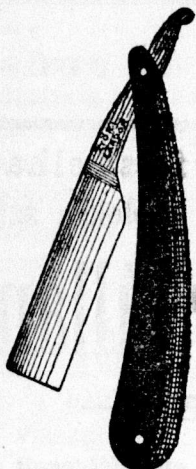
gázerőre berendezett mű- és homoru köszörülő
műhelye,
Nagyvárad, Kert-utca 1. sz.

Van szerencsem a n. ó. közönséget értesí-
teni, hogy

gázerőre berendezett
mű- és homoru köszörülő műhelyemet
a mai kor igényeinek teljesen megfelelően a
legmodernbből felszereltem.

Minden e szak-
mába vágó mun-
kálatok, u. m.
ollók, tyukszem-
vágók, beretvák
és mindennemű
kések tűkőrfé-
nyesre palléro-
zása valamint
kézműves mun-
kák előállítás,
a leglelkisemere-
tebb kidolgozás
és árszámítás te-
kintetében a leg-
olcsóbban állitta-
tik elő.

Tisztelettel kérem a m. t. közönséget a
szíját érdeklőben is, hogy óvakodjanak az utcai
házaló köszörűsöktől, kik a munkát nevemben
szedik össze köszörűtetni s azt továbbítják.

295

Kiváló tisztelettel

Győri Sándor.

Egy intelligens keresztény csa-
ládnál két intelligens fiatal
ember

lakást,

esetleg

teljes ellátást

kaphat.

518.

Bővebbet a kiadóhivatalnál.

Belépési felhívás!

A »Nagyvárad Hitelbank takaré- és
segélyszövetkezet« II-ik évtársulatába.

Belépni kívánók ezen szándékukat
1904. évi január hó 1-ig a »Nagyvárad
Hitelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kos-
suth Lajos-utca 10. sz.) bejelenthetik.
Befizetési hely ugyanott.

Minden egyes üzletrész 20 fillér —
beiratási díj üzletrészenként, egy- és min-
denkorra — 10 fillér.

A szövetkezet célja a tagokat a
tökegyűjtésre serkenteni és a hitelt
igénybevevő tagoknak olcsó kamat mellett
— jótálló nélkül — hitelt nyújtani.

Befizetés mindennap — egész napon
át, vásár- és ünnepnapokon d. e 9—10
óraig eszközölhető a »Nagyvárad Hitel-
bank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth
Lajos-u. 10. sz.)

Nagyvárad, 1903 decz. hó 1.

Nagyvárad Hitelbank
takaré- és segélyszövetkezet
igazgatósága.

520

1096—1903. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezen-
nel közölni teszi, hogy a Nagyvárad városi
kir. járásbíróságnak 1903. évi VII. 198—2. sz.
végzésével dr. Imrik Gusztáv ügyvéd által kép-
viselt Szabó és Hajnal cég felperes részére
Ambrus György és neje alperes ellen 42 kor.
20 fillér tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt
kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefog-
lalt és 612 kor-ra becsült ingóságokra a nagy-
várad-városi kir. járásbíróság fenti számú vég-
zése folytán az árverés elrendeltetik, annak
a felülfoglaltatók követelése erejéig is, amenny-
nyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna,
alperes lakásán Nagyváradon Sal Ferenc-
utca 19. sz. házában leendő megtartására ha-
táridőül 1903. évi december hó 5-ik nap-
jának délután 2 órája tűzetik ki, mikor a bi-
róilag lefoglalt batorok s egyéb ingóságok a
legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett
szükség esetén becsáron alul is el fognak
adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követelé-
sét megelőző kielégítettséghez jogot tartanak,
hogy amennyiben részükre a foglalás koráb-
ban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási
jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelen-
téseiket az árverés megkezdéseig alulírt ki-
küldött írásban vagy pedig szóval bejelen-
teni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a
bíróság tábláján történt kifüggesztését követő
naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1903. évi november
hó 23. napján.

Batig Ferencz,

521

kir. bír. végrehajtó

Pénteken és szombaton CZILLÉR IMRE nagy áruházában

az összes raktáron levő kész

női blousok, aljak,
női, férfi és gyermek kalapok, sapkák,
szőrme áruk, kezdett és kész kézimunkák
feltűnő olcsón kiárussítatnak

Telefon: 232.

406.

Kiváló tisztelettel:

CZILLÉR IMRE,
Nagyáruháza,
Olaszi Fő-utca.